

Güncel İşletme Yönetimi Yaklaşımları: Teori ve Uygulamalar

Editörler:

Prof. Dr. Sabiha KILIÇ

Doç. Dr. Eyyüp Ensari ŞAHİN

GÜNCEL İŞLETME YÖNETİMİ YAKLAŞIMLARI:
TEORİ VE UYGULAMALAR

**GÜNCEL İŞLETME YÖNETİMİ YAKLAŞIMLARI:
TEORİ VE UYGULAMALAR**

Editörler

Prof. Dr. Sabiha KILIÇ

Doç. Dr. Eyyüp Ensari ŞAHİN

kitabevi

"En İyi Akademi,
Bir Kitaplıktır."

GÜNCEL İŞLETME YÖNETİMİ YAKLAŞIMLARI: TEORİ VE UYGULAMALAR

Editörler:

Prof. Dr. Sabiha KILIÇ

ORCID: 0000-0002-0906-4567

Doç. Dr. Eyyüp Ensari ŞAHİN

ORCID: 0000-0003-2110-7571

Proje Koordinatörü: Dr. Öğr. Üyesi Ferhat ÇITAK

ORCID: 0000-0003-4978-5251

© Gazi Kitabevi Tic. Ltd. Şti.

Bu kitabın Türkiye'deki her türlü yayın hakkı Gazi Kitabevi Tic. Ltd. Şti'ne aittir, tüm hakları saklıdır. Kitabın tamamı veya bir kısmı 5846 sayılı yasanın hükümlerine göre, kitabı yayınlayan firmanın ve yazarlarının önceden izni olmadan elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemiyle çoğaltılamaz, yayınlanamaz, depolanamaz.

ISBN • 978-625-365-364-4

1. Baskı • Ekim, Ankara 2023

Dizgi/Mizanpaj • Gazi Kitabevi

Kapak Tasarım • Gazi Kitabevi

Gazi Kitabevi Tic. Ltd. Şti.

Yayıncı Sertifika No: 44884

Merkez

📍 Bahçelievler Mah. 53. Sok. No: 29 Çankaya/ANKARA

☎ 0.312 223 77 73 - 0.312 223 77 17

🕒 0.544 225 37 38

📞 0.312 215 14 50

🌐 www.gazikitabevi.com.tr

✉ info@gazikitabevi.com.tr

Sosyal Medya

📘 gazikitabevi

📧 gazikitabevi

🐦 gazikitabevi

Repro Bir Matbaacılık Kağ. Rekl. Tasarım Tic. Ltd. Şti

Sertifika No: 47381

Matbaa

📍 İvedik OSB Matbaacılar Sitesi 1514 Cad.

No:23-25 Yenimahalle / ANKARA

☎ 0 312 395 20 29

ÖNSÖZ

Günümüzde bilgi ve iletişim teknolojilerinde yaşanan gelişmeler işletme yönetimlerini de yakından etkilemektedir. Ülkelerin kalkınmışlık düzeyleri dünya ticaretinden almış oldukları payla doğrudan ilişkilidir. Yüksek teknoloji ürünler, düşük ve orta teknoloji ürünlere nazaran dünya ticaretinde ülkelerin kalkınmışlık düzeyleri üzerinde önemli katkılar sağlamaktadır. Bu nedenle ileri teknolojinin sanayileşmiş ülkelerde yoğunlaşması gelişmekte olan ülkelerin kalkınmasında kısıtlamalara neden olmaktadır.

Teknolojik yoğunlaşma, ülkelerin gelişmişlik düzeylerinin yanı sıra ürünler ve endüstriler arasında da farklılıklar gösterir. Bu nedenle ülkelerin kullandıkları sıradan makro ekonomik kalkınma yaklaşımları yeterli olmamaktadır. Herhangi bir ülkede izlenecek sanayi stratejisinin sektör, ürün, işletme ve pazar düzeyindeki farklılıklara dikkat edilerek geliştirilmesi gerekir. Öyle ki bu farklılıklar bir ülkenin başarısını yakından etkiler. Bu durumda, ülkelerin sanayi stratejilerine uygun işletme yönetimi yaklaşımlarının geliştirilmesi önem taşır. Böylece, ülkelerin ve sanayilerinin rekabet güçlerini artıracabilecek etkin makro politikaların formülasyonu sağlanmış olur.

Kitapta, işletmelerin faaliyette buldukları sektörde ulusal ve uluslararası düzeyde rekabet güçlerini artırmalarına yardımcı olabilecek güncel işletme yönetimi yaklaşımları tartışılmaktadır. Bu kapsamda, insan kaynakları yönetimi, muhasebe, pazarlama stratejileri, kurum felsefesi, örgütsel davranış, yetenek yönetimi, dijital dönüşüm, dijital sosyal sorumluluk, yeşil çevre, örgütsel iletişim, yeşil tedarik zinciri yönetimi ve kadın girişimciler konuları kapsamında güncel işletme yönetimi yaklaşımlarına dair teori ve uygulamaları içeren ayrıntılı veri ve analizler yer almaktadır. Kitap, işletme yönetimi alanında çalışmalar yürüten araştırmacı ve akademisyenler ile konuya ilgisi bulunan uzmanlar, profesyoneller ve işletme yöneticileri açısından kaynak niteliği taşımaktadır. Kitap ayrıca, işletme alanında lisans ve lisansüstü düzeyde yürütülen derslerde kaynak olarak da kullanılabilir.

EDİTÖRLER

Prof. Dr. Sabiha KILIÇ

Doç. Dr. Eyyüp Ensari ŞAHİN

Kitaba Katkı Sağlayan Bilim İnsanları

Ünvanı	Adı-Soyadı	Bağlı veya Bağlantılı Olduğu Kurum
Editörler		
Prof. Dr.	Sabiha KILIÇ	Hitit Üniversitesi
Doç. Dr.	Eyyüp Ensari ŞAHİN	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
Proje Koordinatörü		
Dr. Öğr. Üyesi	Ferhat ÇITAK	Hitit Üniversitesi
Yazarlar		
Prof. Dr.	Murat AKIN	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
Doç. Dr.	Ahmet YILDIRIM	Süleyman Demirel Üniversitesi
Doç. Dr.	Özen AKÇAKANAT	Süleyman Demirel Üniversitesi
Doç. Dr.	Tahsin AKÇAKANAT	Süleyman Demirel Üniversitesi
Doç. Dr.	Umut KOÇ	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Doç. Dr.	Yasemin HANCIOĞLU BAŞKÖY	Ordu Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi	Adem TÜZEMEN	Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi	Arzu DENİZ ÇAKIROĞLU	Giresun Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi	Emine ÇETİNEL	Çankırı Karatekin Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi	Hazal DUMAN ALPTEKİN	KTO Karatay Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi	Mehmet Ali TAŞ	Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi	Muharrem AKSU	Süleyman Demirel Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi	Nagihan TEPE	Samsun Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi	Sevdiye ERSOY YILMAZ	Çankırı Karatekin Üniversitesi
Araş. Gör.	Zeynep ERDOĞAN	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
Bilim Uzmanı	Filiz ALTUNIŞIK İNCE	Ordu Üniversitesi

Not: Editörler ve yazarlar, ünvanları temel alınarak, isimlerine göre alfabetik olarak sıralanmıştır.

“Bu kitapta yer alan bölümlerde kullanılan kaynakların, sunulan görüşlerin, bulguların, sonuçların, tablo, şekil, resim ve her türlü içeriğin sorumluluğu yazar veya yazarlarına ait olup, ulusal ve uluslararası telif haklarına konu olabilecek mali ve hukuki sorumluluk da ilgili yazarlara aittir.”

İÇİNDEKİLER

MUHASEBE MESLEK MENSUPLARINDA TÜKENMİŞLİK SENDROMU: BİR İÇERİK ANALİZİ	1
<i>Doç. Dr. Özen AKÇAKANAT</i> <i>Doç. Dr. Tahsin AKÇAKANAT</i>	
İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİ EĞİTİM GELİŞTİRME FAALİYETLERİNİN ETKİLİLİĞİNE YÖNELİK MODELLER ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME	23
<i>Doç. Dr. Ahmet YILDIRIM</i>	
PAZARLAMA STRATEJİSİ VE UYGULAMALARINA GÜNCEL BİR YAKLAŞIM: NÖROPAZARLAMA	43
<i>Arş. Gör. Zeynep ERDOĞAN</i> <i>Prof. Dr. Murat AKIN</i>	
KADIN GİRİŞİMCİLERİN BAŞARI-BAŞARISIZLIK FAKTÖRLERİNİN ANALİTİK HİYERARŞİ PROSESİ YÖNTEMİYLE BELİRLENMESİ: ORDU İLİ ÖRNEĞİ.....	73
<i>Doç. Dr. Yasemin HANCIOĞLU BAŞKÖY</i> <i>Bilim Uzmanı Filiz ALTUNIŞIK İNCE</i>	
KURUMSAL MANTIK PERSPEKTİFİNDE SEMBOLLER VE ALTERNATİF METODOLOJİLER: GÖSTERGEBİLİMSEL ANALİZ	93
<i>Dr. Öğr. Üyesi Hazal Duman ALPTEKİN</i> <i>Doç. Dr. Umut KOÇ</i>	
ÇEVRESEL KİMLİĞİN YEŞİL ÜRÜN SATIN ALMA NİYETİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: GİRESUN İLİNDE BİR UYGULAMA.....	111
<i>Dr. Öğr. Üyesi Arzu DENİZ ÇAKIROĞLU</i>	
İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİ VE DİJİTAL DÖNÜŞÜM	129
<i>Dr. Öğr. Üyesi Emine ÇETİNEL</i>	

ÖRGÜTLERDE KARŞILIKLILIK NORMU BİR NİMET Mİ YOKSA LANET Mİ?.....	149
<i>Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Ali TAŞ</i>	
YETENEK YÖNETİMİ ÜZERİNE YAZILAN LİSANSÜSTÜ TEZLERİN BİBLİYOMETRİK ANALİZİ	167
<i>Dr. Öğr. Üyesi Muharrem AKSU</i>	
DİJİTAL KURUMSAL SOSYAL SORUMLULUK.....	187
<i>Dr. Öğr. Üyesi Sevdıye ERSOY YILMAZ</i>	
ÖRGÜTSEL İLETİŞİM	207
<i>Dr. Öğr. Üyesi Nagihan TEPE</i>	
YEŞİL TEDARİK ZİNCİRİ AĞ TASARIMI LİTERATÜRÜNÜN SİSTEMATİK BİR İNCELEMESİ.....	223
<i>Dr. Öğr. Üyesi Adem TÜZEMEN</i>	

KURUMSAL MANTIK PERSPEKTİFİNDE SEMBOLLER VE ALTERNATİF METODOLOJİLER: GÖSTERGEBİLİMSEL ANALİZ

Hazal Duman ALPTEKİN¹

Umut KOÇ²

GİRİŞ

1970'lerin sonlarına doğru teorik tabanı oluşan kurumsal teori, gerek toplumda yerleşiklik kazanan kurumların işleyiş sürecini ele alması, gerekse aktör bakış açısını alana taşıyarak köklü değişim dinamiklerini açıklamada yeni bir perspektif sunması nedeniyle disiplinler arası bir araştırma alanının doğuşuna imkan sağlamıştır (Lounsbury ve diğerleri, 2021, s.262).

Gelişim sürecinde eski ve yeni kurumsal yaklaşım üzerinden sınıflandırılan yapının temelinde örgütler neden birbirine benzer sorusundan başlayıp, son dönemlerde değişim ve aktör etkisini öne çıkarmaya çalışan dinamik bir bütün söz konusudur (Ringel ve diğerleri, 2020, ss.38-42). Bu noktada kurama ilişkin dönemsel farklılaşma, kurumsal perspektifin bilim felsefesi boyutunda farklı bakış açılarına dayalı gelişimine imkan sağlarken, sosyolojik dikotomilerin (yapı-aktör, düzen-değişim) yarattığı zıtlıkların alanı güçlendirmesine ve araştırma pratiklerinin gelişmesine dayanak sağlamıştır.

1970'lerden günümüze kadar uzanan ve dönemsel bir ayırım sürecinde ikinci periyotta öne çıkmaya başlayan kurumsal mantık perspektifi ise, birinci dönem çalışmalarında öne çıkan yapı etkisinden sıyrılarak, aktör rolüne,

---

¹ Dr. Öğr. Üyesi, KTO Karatay Üniversitesi, İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi, Sigortacılık ve Sosyal Güvenlik, hazal.duman.alptekin@kto.edu.tr, ORCID:0000-0001-8893-462

² Doç. Dr., Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Yönetim ve Organizasyon, umut-koc@ogu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-9669-0290

kurumsal değişim süreçlerine ve alan dinamiklerinde yatan heterojenliğine odaklanmaktadır (Thornton ve Ocasio, 2008, ss.99-103).

Kuramsal bazda yaşanan bu bakış açısı farklılaşmasının oluşmasında, “örgütler neden birbirine benzerdir” sorusuna yoğunlaşan araştırma birikimine yönelik eleştiriler zemin oluştururken (Sargut ve Özen, 2007, Bölüm 1), değişim ve aktör bakış açısının eleştiriler karşısında güçlendirilmesi kurumsal mantık çalışmalarının disiplinler arası bir araştırma alanı olmasını hızlandırmıştır (Alvehus ve Hallonsten, 2022, s.2).

2020’li yıllara gelindiğinde ise yönetim araştırmacılarının odağına yerleşen kurumsal mantık yaklaşımı, pazarlama (Middleton ve Turnbull, 2021), muhasebe (Conrath-Hargreaves ve Wüstemann, 2019), dış ticaret (Aguilera ve Grøgaard, 2019), bankacılık (Boone ve Özcan, 2020) gibi farklı alanlarda da etkisini göstererek multidisipliner bir çerçeve ortaya çıkartmıştır.

Kuramsal bir alt yapı kazanan araştırma alanının güçlendirilmesi ve meta bir teori haline dönüşmesinde en önemli unsurlardan biri doğrulanmış bilgi birikimiyle birlikte eksiklikleri de öne çıkarılmasıdır (Gorton, 2012, ss.5-21). Bu noktada, kurumsal mantık alanında yaşanan hızlı genişleme periyodu beraberinde eksiklikleri ve eleştirileri de getirmiştir.

Özel olarak, sosyoloji disiplini açısından toplumsal yapılanmanın oluşmasında pratikler ve semboller bütünü olarak tanımlanan kurumsal mantıkların, yönetim araştırmalarında sembollerin etkisini ele alan çıktıların sınırlı olması, son dönem eleştirilerinde öne çıkan bir vurgudur (Haveman ve Gualtieri, 2017; Ponte ve Pesci, 2022).

Bu noktadan hareketle, ilgili çalışmada geniş bir araştırma uygulaması sunan kurumsal mantıklara ilişkin birikimin kökenlerine değinilmesi ve mantıkların yerleşiklik kazanmasında göz ardı edilen sembollerin göstergebilim metodolojisi ile olarak ele alınabileceğinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

İlgili amaç dahilinde ilk olarak kurumsal mantık yaklaşımının kavramsal çerçevesi ve gelişim süreci değerlendirilmiş, ardından kurumsal mantıkların işleyişi ve çoklu mantıkların teorik alt yapısı ele alınmıştır. Son olarak ise kurumsal mantıklar ve semboller arasındaki ilişkinin ana çatısı göstergebilim metodolojisine öncü olan isimlerin varsayımları değerlendirilerek ve gelecekteki araştırmalar için öneriler geliştirilmiştir.

1. KURUMSAL MANTIK YAKLAŞIMI

1.1. Kavramsal Çerçeve ve Gelişim Süreci

Kurumsal mantık yaklaşımının içinde barındırdığı varsayımları anlamlandırabilmek adına kurumsal kuram çatısı altında yaşanan dönemleştirme-nin sunduğu kesişim noktaları ve yol ayrımlarını ayırt edebilmek önemlidir.

Yönetim bilimlerinde Selznick (1948, 1949) ve Parsons'un (1956) çalışmalarıyla sosyolojik bir bakış açısı sunan eski kurumsal yaklaşım, 70'lerin ilk çeyreğinde, Zucker (1977) ve Meyer ve Rowan (1977) gibi araştırmacıların katkısı ile alana kültür ve bilişsel etkilerinin dahil edilmesini sağlamıştır. Devam eden süreçte, bugün sadece Google Scholar üzerinden 63396 atıfa sahip olan ve alanın en kilit çalışmalarından biri olarak değerlendirilen DiMaggio ve Powell'ın 1983 yılındaki çalışmaları ise yeni kurumsal yaklaşım döneminin kapılarını aralamıştır.

Kurumsal kurama yeni bir soluk getiren bu süreçte kurumlar ortaklaşa akılcılık vurgusuyla toplum tarafından üretilen, yerleşiklik kazanan ve değişim karşısında kendini yineleyen kurallar sistemi olarak tanımlanmıştır. İlgili tanım çerçevesinde yeni yaklaşımın cevap aradığı sorular kurumsal dinamiklere (Scott, 2014), benzerlik örüntülerini tetikleyen eşbiçimlilik (izomorfizm) düzeneğine (DiMaggio ve Powell, 1983; Deephouse ve diğerleri, 2017), ortaklaşa kabulü temsil eden meşruluk çeşitlerine (Suchman, 1995; Beckert, 2010; Boxenbaum ve Jonsson, 2017) odaklanarak “neden örgütler benzerdir” sorusu yanıtlanmaya çalışılmıştır.

Kurumsallaşma ve yapılara yönelik alanı açıklayan her bir çalışma teorik bazda kurumsallığın anlaşılmasında önemli adımların atılmasına imkan sağlasa da, aktörlere ve değişim süreçlerine dair çalışma kısıtı yeni kurumsal kuramın eleştirilen bir noktası olarak öne çıkmaya başlamıştır.

Bahsi geçen eksiklik ise beraberinde kurumsal mantık çalışma alanını doğururken, alanın sınır ve kapsamının belirginleşmesinde Friedland ve Alford (1991), Thornton ve Ocasio (1999), Haveman ve Rao (1997) isimler öncü olmuştur.

İlgili süreçte kurumsal mantık sorusunun cevabı da alandaki ayrışmayı yansıtan bir resim öne koymaktadır. Bu kapsamda kurumsal mantık kavramının teorik tanımını ilk yapan ve alan öncüsü olarak tanımlanan Alford ve Friedland (1985)'e göre kurumsal mantıklar kurumların tamamlanmasını sağlayan uygulama ve inançlar bütünü olarak açıklanmıştır.

Araştırmacıların 1991 yılındaki çalışmalarında kurumsal mantıkların tanım-sal çerçevesi genişletilirken, kurumsal mantıkların örgütsel alan ve faaliyetlerinin şekillenmesine olanak tanıyan, düzen ve değişim sürecinde aktörleri güdüleyen oluşumlar olarak değerlendirilmiştir (Friedland ve Alford, 1991, ss.252-260)

Kurumsal mantıkların tanımlanmasında öne çıkan bir diğer isim ise Robert Jackall'dur. Jackall (1988) çalışmasında mantıkların karmaşık/çatışan deneyimler sonucu ortak paternlerin öne çıkmasıyla oluştuğunu, değişiklik ile temellenen durumlara dayalı bir kurallar bütünü temsil ettiğini vurgulamıştır.

Her iki kavramsal tanım çerçevesinde ortak nokta kurumsal mantıkların kültürü bünyesinde barındıran ve eylem temelli gelişen bir yapıda ele alınmasıdır. Fark ise, araştırmacıların ele aldığı analiz biriminde kendini gösterirken Jackall örgütsel form farklılıkları üzerinden kurumsal mantıklara odaklanmış, Alford ve Friedland ise kurumlararası farklılıklara yaptığı vurgu ile kurumsal sistemde var olan sembolik sistemlerin kurumsal mantıklar üzerindeki etkisine varsayımlarını dayandırmıştır.

Tanımsal tartışmalar kurumsal mantık yaklaşımının ilk çalışmalarında etkisini sürdürürken, Thornton ve Ocasio ise (1999) tarihselliği ön plana çıkararak, maddi ve kültürel uygulamalar toplumsal gerçekliği anlamlandırma etkisini mantık tanımına yerleştirmiştir.

2000'li yıllarda ise kurumsal mantık tanımlamalarında aktör etkisi ve rolü daha fazla ön plana çıkarılmaya başlanırken, kurumsal mantıklar kimi zaman davranışları meşrulaştırıcı bir araç (Glynn ve Lounsbury, 2005), kimi zaman bir rehber (Lounsbury, 2007), kimi zaman ise kurumlar ve mantıklar arasında bağlantıyı oluşturan köprü olarak tanımlanmıştır (Reay ve Hinings, 2009)

Yukarıdaki temel çalışmalar ve tanımsal farklılıklar bir arada değerlendirildiğinde ortaya çıkan ortak payda, maddi ve kültürel unsurların kurumsal mantıkların anlaşılmasında önemli bir yere sahip olduğunu gösterirken, kurumsal mantık kavramının özü, kurumların varsayımlarını alana aktaran ve aktarım sürecinde değişim ve yerleşikliği sağlayan değerler bütünü olarak karşımıza çıkmaktadır.

1.2. Kurumsal Mantıkların Oluşum Süreci ve İşleyiş Mekanizması

Kurumsal mantıkların sosyal bir sistemde var oluş ve işleyiş sürecinde belli başlı unsurların öne çıktığı görülmektedir. Bu noktada Friedland ve Alford (1991, ss.232-263), kurumsal bir mantığın var oluş gerekçesini baskın kurumların etkisi ile açıklarken, Scott (1995, ss.35-51), meşruluk mekanizmalarının kurumların şekillenmesini desteklediği kadar kurumsal mantıkların alanda oluşmasında etkili olduğunu vurgulamaktadır.

Thornton ve diğerleri (2012, Bölüm 6), ilgili iç içe geçmişliği açıklarken kurumlar bünyesinde aktarılmak istenen regülasyonların meşrulaşma sürecinde kurumsal mantıkları yansıtan maddi ve sembolik değerlerle vasıtasıyla topluma ve bireylere aktarıldığını belirtmektedir.

Benzer şekilde Glynn (2000), alanda belirginleşen kurumsal mantıkların tekrarlanan pratikler, bu pratikleri temsil eden semboller ve maddi unsurlar ile sürekliliğini sağladığını vurgulamaktadır.

Bahsi geçen açıklamalarda öne çıkan ortak varsayım belirgin ya da baskın bir mantığa yönelik konumlandırılırken, Thornton ve Ocasio (2008, ss.99-102) ise, geliştirdikleri farklı bakış açısıyla örgütsel bir alanda birden fazla mantığın var olabileceğini vurgulamaktadır. İlgili varsayım dahilinde kurumsal varlıkların var oluşu için dört ana dinamik (kimlik kaynağı, statü/güç göstergeleri, sınıflandırma sistemi ve ilgilenim/ortak payda) belirlenirken, her bir dinamiğin çoklu kurumsal mantıkların çeşitliliğini tetiklediği belirtilmiştir (Thornton ve Ocasio, 2008, ss.115-120).

Baskın tek bir mantığa karşı geliştirilen bu varsayımlar, bugün çoklu kurumsal mantık yazınının alt yapısını oluşturmuştur. Bu noktada mantıkların bağlam özünde işleyiş mekanizmalarının farklılaşabileceği, kurumsal mantıklardaki çeşitliliğin yerleşiklik kazanma sürecinde birbirinden farklı pratiklere, maddi ve kültürel unsurlara sahip olabileceği literatürde kabul edilen bir gerçeklik olarak yerleşiklik kazanmıştır (Seo ve Creed, 2002; Greenwood ve diğerleri, 2011).

İlgili uzlaşıdan hareketle bir sonraki bölümde gerek kurumsal kuram çalışmaları, gerek kurumsal mantıkların alandaki işlevleri göz önüne alınarak altı çizilen maddi unsur ve sembollerin (Glynn, 2008; Jones ve diğerleri, 2013; Jones, 2017; Friedland ve Arjaliès, 2021) incelenmesine imkan sağlayan göstergebilim tekniğinin temel varsayımları, alternatif bir metodoloji olarak ele alınmıştır.

2. KURUMSAL MANTIKLARI AÇIKLAMADA ALTERNATİF BİR YOL: GÖSTERGEBİLİMSEL ANALİZ

2.1. Kurumsal Mantıklar ve Semboller

Kurumsal teorinin temel varsayımları dikkate alındığında gerçekliğin toplumsal olarak kanıksanması ve kurumların devamlılık göstermesinde sembollerin etkisi öne çıkmaktadır (Berger ve Luckmann, 1967, ss.92-121).

Semboller günlük hayat pratikleri içerisinde fikirlerin, inançların ve paylaşılan değerlerin görsel sunumuna imkân sağlarken, aynı zamanda kurumsal değerlerin yaygınlaştırılarak gömülü hale gelmesini sağlamaktadır.

Semboller ve maddi unsurların kurumsal teorinin dinamikleri ile nasıl ilişkili olduğunu sorusundan hareketle semboller ve kurumsallaşma süreçlerini birlikte ele alan Jones ve diğerleri (2017) maddi yapılar ve sembollerin kurumsal kuram açısından işlevlerini üç ayrı grupta ele almıştır. Bunlar;

1. Kurumların temeli ve ifadesi olarak semboller
2. Meşruluk süreçleri kapsamında semboller
3. Kurumsal mantıklar ve kurumsal çoğulculuk açısından sembollerdir.

Sembol ve maddi yapıları kurumların temeli olarak ele alan birinci çıkarıma baktığımız zaman kurumsallığın bilişsel ve kültürel boyutlarının etkisi öne çıkmaktadır. Bu kapsamda kurumsallığın bilişsel boyutu kurumlara dayalı inanç ve fikirleri kapsarken, kültürel boyut toplumda paylaşılan değerleri içermektedir (DiMaggio, 1997; Lawrence ve Suddaby, 2006).

Her iki boyutta kurumların yaratılması, sürdürülmesi ve çözülme süreçlerinde merkezi unsurlardır. Bu süreçler içerisinde semboller ve maddi yapılar ise sosyal anlamların nesneleştirilmiş halini temsil etmektedir.

Diğer bir deyişle semboller kurumlara dayalı anlam ve fikirleri sürekli kıldığı gibi tarihsel süreçte kurumların farklı alanlara transfer edilmesine imkân sağlamaktadır. Bununla birlikte semboller kurumlara dayalı gözle görülemeyen değerleri görselleştirmeye yardımcı olarak kolektif bilgi birikiminin somutlaşmasına ve günlük hayat eylemlerinin anlamlandırılmasına imkân tanırlar (Jewitt ve Oyama, 2001, ss.134-138).

Hem eski hem de yeni kurumsal kuram akımları için meşruluk kavramı merkezi bir önem taşımaktadır. Temelde meşruluk, toplumsal olarak inşa edilmiş, belirli normlar, inançlar ve tanımlar sistemi içerisinde eylemlerin

istenen ve uygun olduğuna dair genel kanıdır. Daha öz bir ifade ile, meşruluk toplumsal kabul edilebilirliktir (Deephouse ve diğerleri, 2017, s.29).

Kurumsal kuram açısından ise meşruluk Suchman (1995, s.573), tarafından üç temel boyut üzerine oturtmuştur. Bunların ilki pragmatik meşruluk olup rasyonel çıkarılara ve kurallara işaret etmektedir.

Normatif meşruluk ise, ahlaki değerlere uygunluğa dayanırken, eylemlerin değer yargılarınca ne kadar kabul edilebilir olduğunu toplumsal alanda bizlere gösterir. Son meşruluk türü ise, bilişsel meşruluk olup, diğer meşruluk türlerine kıyasla en güçlü etkiye sahiptir ve kurumlara sorgulanmayan bir statü kazandırır.

Gerek meşruluğun kapsamı gerekse meşruluk türleri açısından semboller ve materyal öğeler kurumsal öğelerin deneyimlenmesinde bir köprü görevi görür. Daha spesifik olarak normatif meşruluk bizlere kurumların ahlaki değerlerine hangi şekillerde uygunluk sağlamamız gerektiğini gösterir. Bu noktada sembollerin etkisi ise ahlaki açıdan ne kadar doğru olduğumuzu topluma kanıtlamamıza imkan sağlar.

Örneğin, bir cenaze töreninde insanlara biçilen roller ve giyim tarzları bellidir. Kişinin katıldığı bir cenazede koyu renk tercih etmesi, kişinin toplumsal kabul edilebilirlik kurallarına uygunluğunu normatif olarak semboller vasıtasıyla bizlere gösterir.

Pragmatik meşruluk açısından sembollerin günlük hayatımıza empozesinin en önemli kanıtı ise yasalar, sertifikalar hatta trafik işaretleri gibi kurumların gereklilikleri ve yaptırımlarının maddesel olarak önümüze konmasıdır. Tüm bu maddi unsur ve semboller bizlere ne yapmamamız gerektiğini gösterirken, toplumda kurumlara dayalı kuralların yayılmasına imkan sağlamaktadır.

Bilişsel meşruluk açısından sembollerin etkisi ise, kurumların yerleşiklik kazanmasına imkan sağlarken, taklitçi eşbiçimlilik mekanizmalarını harekete geçirirler (Beckert, 2010, ss.152-154). Bilişsel meşruluk ve semboller arasındaki ilişkinin günlük hayatımızda rastladığımız en güzel örneklerinden biri evlilik süreçleridir.

İçinde bulunduğumuz toplum hatta dünya da evliliğin kurumsal yapısını sembollerle yansıtan birçok unsur bulunmaktadır. Örneğin, gelinlik, alyans ya da beyaz renk tercihi bilişsel olarak sembollerin bize yansımaları göstermektedir. Başka bir örnek kurum olarak din olgusunda karşımıza çıkar. Bu noktada dini semboller, mimari yapılar hatta ikonlar bize dini inanç

öğretilerinin meşruluğunu ve bu öğretileri yaygınlaştırmamıza imkân tanır (Jones ve diğerleri, 2017, ss.629-631).

Son olarak kurumsal mantıklar ve semboller arasındaki ilişkiye değinecek olursak, kurumsal mantıkların varlığı toplumsal süreçte kurumlar, bireyler ve örgütler arasındaki ilişkileri açıklamaya yardımcı olurken, kurumsal alandaki çeşitliliği açıklamamızı sağlar.

Sosyal sistem içerisinde tek başlarına yer almayan ve diğer kurumsal mantıklarla çoklu ilişki gösterme özelliğine sahip olan bu oluşumlar sadece toplumsal değerlere sahip değildir. Aynı zamanda sembolik değerlere sahip olup bu semboller vasıtasıyla eylemlerin sorgulanmasının önüne geçerek kurumların prensiplerini düzenleyerek yerleşiklik kazanmasına ve baskın mantıkların süreklilik göstermesine yardımcı olurlar (Ocasio ve diğerleri, 2017, ss.509-511).

Kültürel unsurlardan oluşan kurumsal mantıklar eylemler için bir yol haritası niteliğindedir (Rao ve diğerleri, 2003, s.798). Semboller ise birbirinden farklı kurumlara dayanan bu yol haritaları için kavramsal bir yapı sergiler. Rao ve diğerleri (2003) tarafından Fransız mutfağında yaşanan mantık değişimini konu alan çalışmada, değişim sürecinde öne çıkan modern Fransız mutfağı mantığının beraberinde maddi araçların kullanımındaki değişimi ve sunum usullerinin farklılaşmasını getirdiği belirtilmiştir.

Benzer şekilde moda sektörünün değerlendirildiği Scaraboto ve Fischer (2012) çalışmasında, alana dahil edilmeye çalışılan kilolu kadınlara özgü moda mantığının, seri ürün modelleri dışında görsel zevklerin daha fazla öne çıkarıldığı tasarımların ve kumaş üretim süreçlerine dahil edilmesi gözlenmiştir. Bu bulguları destekler nitelikte Jones ve diğerleri (2013), materyal objelerin ve sembollerin mantıkların anlamlandırılması, yayılması ve kurumların bir parçası haline gelmesinde etkin bir role sahip olduğunu belirtmiştir.

2.2. Kurumsal Mantıklar ve Semboller İlişkisinde Gösterge Bilimsel Analiz

Örgütler açısından değerleri yapılandıran ve her bir paydaş tarafından uygulamaların, değerlerin benimsenme ve içselleştirme sürecini sağlayan birden fazla etken söz konusudur. Bu noktada kurumsal mantık yazını incelendiğinde gerek kurumların gerekse örgütsel çıktılarının yerleşiklik kazanmasında söylemlerin ve söylem analizinin öne çıktığı görülmektedir. Bu eğilime karşın söylemlerin dışında anlam atfedilen semboller kurumların ve

kurumların tetiklediği kültürel bağlamın örgüt sınırları içerisinde anlaşılmasına yardımcı olmaktadır.

Tarihsel süreçte görsel iletişimi anlamamıza yardımcı olan ve topluma ait ortak değerlerin nasıl şekillendiği, altında yatan anlam örüntüsünün ne olduğunu açıklayan göstergebilim Saussure, Peirce ve Barthes gibi isimlerin çalışmalarıyla gelişme göstermiştir (Yakin ve Totu, 2014, ss. 4-6).

Saussure göstergebilimi toplumsal işlevlere odaklanarak ele alırken, gösteren ve gösterilene odaklanan ikili bir model üzerine çalışmalarını şekillendirmiştir (Stoltz, 2021, ss. 92-95). Bu kapsamda Saussure gösteren ve gösterilen arasındaki birleşimin göstergeyi ortaya çıkardığını ve bunun sembolik anlamla başka ifadelerin yerine geçmesine yardımcı olduğunu vurgulamaktadır (Lagopoulos ve Boklund-Lagopoulou, 2020, ss. 123-125).

Pierce göstergebilim çalışmaları ve sembollerin çözümlenmesinde mantıksal işlevi öne çıkarmaktadır. Bu süreçte Peirce'nin öne sürdüğü model gösterge, gösterge nesnesi ve yorumlayıcı kapsayan üçlü bir yapı sergilerken gösterge ve gösterilen arasındaki ilişkiye yorumlayıcının anlamlandırma etkisini de dâhil eder (Bircan, 2015, s.19).

Barthes ise, gösterge bilimin konusunu her türlü gösterge dizisi üzerinden ele alırken, gösterge, gösterilen ve gösteren üzerine kurduğu yapıda mitlere, baskın ideolojilere vurgu yaparak kültürel anlam taşıyan semboller üzerinden popüler kültürü yorumlamaya çalışır (Rıfat, 2013, ss. 221-223).

Barthes'in göstergebilim anlayışında öne çıkan bir diğer husus ise göstergelerin dil ile bağlantısıdır. Buna göre, Barthes (2009), gösterge bilim çözümlemesini düz anlam ve yan anlama dayalı şekillendirir.

Düz anlam, göstergenin zihinde canlandığı ilk izlenimi temsil ederken, yan anlam ise göstergenin altında yatan derin anlamın, içinde bulunduğu kültürel bağlama göre aldığı anlamdır (Rıfat, 2013, ss.123-128). Bu kapsamda belli bir sembolün karşı tarafta uyandırdığı nesnel içerik düz anlamda öne sürülürken, eş zamanlı olarak gönderici tarafından alıcıya sunulmak istenen örtük anlam metaforlar vasıtasıyla yan anlamda kendini gerçekleştirir.

Yan anlamın alıcı tarafından zihinsel kodlama sürecinde ise sembolün ait olduğu kültürün imgeleri, mitler ve anlamları devreye girerek sembolün sürdürülebilirliği ve meşruluğu sağlanır (Kıran, 2009, s.5).

Tüm bu anlatılanları kurumsal mantıklar ve bu mantıkların etkisi ile şekillenen örgütsel alan açısından değerlendirecek olursak, kurumlar pratiklerin yerleşiklik kazanmasında normatif, bilişsel ve taklitçi eşbiçimlilik mekanizmalarını harekete geçirmek için bir çok göstergenin de örgütsel alana

yayılmaya imkan sağlar (Hartman ve Coslor, 2019, ss.405-409). Bu göstergeler örgütlerin logoları, giyim kodları, web tabanlı hizmetleri, renk tercihleri ve mimari dizaynına kadar uzanan geniş bir alana dağılmıştır. Kurumların izlerini ve örgütsel kimliğin temsiline, görünürlük kazanmalarına yardımcı olan tüm bu sembollerin anlaşılmasında göstergebilim varsayımları ve teknikleri kurumsal mantıklara bağlı araçların daha derinlemesine anlaşılmasına imkan sağlayabilecek bir niteliktedir.

SONUÇ ve DEĞERLENDİRME

Her ne kadar kurumsal mantıklar örgütsel bir alanın şekillenmesine imkân sağlasa da bu süreç sadece söylemlerin alanı paylaşan aktörler üzerinde etkisiyle sınırlı kalmamaktadır. Bu noktada alanda hakim olan mantıklar semboller üretirken alan meşruluğunu desteklerken, alanı paylaşan aktör kimliklerinin şekillenmesi ve aktörler arasında etkileşim süreçlerini de tetiklemektedir (Thornton ve diğerleri, 2012; Akaka ve diğerleri, 2014; Skelcher ve Smith, 2015; Hartman ve Coslor, 2019).

Kurumsal mantık yazını ve yazında artan üretim dinamikleriyle beraber gelen eleştiriler incelendiğinde alanda hakim araştırmaların geleneksel analiz yöntemleri üzerine yoğunlaştığı, kurumsal mantıkların aktörlere aktarılışında ise söylem analizlerinin baskınlık kazandığı vurgulanmaktadır (Zilber, 2017; Phillips ve Malhotra, 2017). İlgili vurgu temelinde sembellere yönelik araştırma kısıtı giderilmesi istenen ve araştırmacılara yeni bir bakış açısı sunabilecek bir yönelim olarak öne çıkarılmaktadır (Hartman ve Coslor, 2019, ss.405-407). Bu noktadan hareketle çalışmada kurumsal mantıklar ve semboller arasında ilişki eşiğinde gösterge bilimsel analizin temel öncülleri ve bunların temel varsayımları yeni araştırma pratiklerinin geliştirilmesi amacıyla değerlendirilmiştir.

Tüm bu değerlendirmelerden hareketle kurumsal mantık çalışmalarında gerek kurumsallaşma gerek değişim süreçlerinin anlaşılmasında alana yayılan sembollerin çözümlenmesi kültür ve dil temelli çalışmaların derinliğini kazandırabilecek nitelikte olduğu söylenebilir (Arnold ve diğerleri, 2001, ss.243-245).

Özellikle, Barthes göstergebilim metodolojisi, sembollerin çözümlenme sürecinde kültür ve dil etkisini öne çıkarmaya imkan sağlayan bir kalıp sergilerken, kurumsal mantıkların yayılım araçlarının etkilerini söylem temelli boyuttan, göstergeler vasıtasıyla kültürle bütünleşmiş görsellik ışığında öne çıkarmaya yardımcı olabilir.

Benzer şekilde bilgi felsefesinden hareketle gösterge bilim metodolojisini temellendiren Pierce'nin bakış açısı kurumsal mantıkların çoklu bir çerçevede değerlendirilmesini destekleyebilecek bir nitelik sergilemektedir (Pujiningsih ve diğerleri, 2020, ss.90-92). Özel olarak, sembolleri tek bir uyaran olarak tanımlamayan ve çevre ile etkileşimde detayları öne çıkaran mantıksal çerçevesiyle Pierce'nin bakış açısı örgütsel alan ve kurumsal alan arasındaki bağlılığın ve kurumsal mantıkların aktörler üzerindeki etkisinin dışı vurumunu, yayılma noktalarının ele alınması için etkili bir metodolojik yönelim sunmaktadır.

Son olarak göstergebilim denildiğinde akla gelen üçüncü bir isim olan İsveçli bilim insanı Saussure ise kurumsal mantıkların toplumsal düzeydeki rolünü çözümlenmede göstergelerin etkisini ele almaya imkan sağlayan bir anlayış teşvik etmektedir (Yakin ve Totu, 2014, s.6). Dil bilim ile göstergeler arası dengeyi vurgulayan Saussure'nin bakış açısı göstergeleri toplumun bir yaşam biçimi olarak konumlandırırken, bu yaşam biçiminin benimsenme ve yayılmasında dil bilim ile olan ilişkinin altını çizen düşüncelere sahiptir. Bu noktada kurumlar, bu kurumları yansıtan mantıklar ve sembol-söylem etkileşiminin toplumsal düzeyde ele alınmasında Saussure'un gösterge bilimi kurumsal mantık araştırmacılarına yeni bir perspektif sunabilir niteliktedir.

Sonuç olarak bu çalışmada göstergebilimin kurucu öncülerinin kurumsal mantık çalışmalarında doldurabileceği boşluklara vurgu yapılması ve çalışmaların derinliğinin artırılmasında göstergebilimin metodolojik rolü vurgulanmaya çalışılmıştır. Gelecekteki araştırmalarda göstergebilim tekniğine yönelik uygulamaların yaygınlaştırılması, retorik analizi üzerine biriken kurumsal mantık çalışmalarına sembollerin etkisinin de dahil edilmesi alandaki bilgilerin çeşitliliğine imkan sağlayacağı ve örgüt üstü analizlerin derinleşmesine imkan sağlayabileceği öngörülmektedir.

KAYNAKÇA

- Aguilera, R.V. ve Grøgaard, B. (2019). The dubious role of institutions in international business: a road forward. *Journal of International Business Studies*, 50, 20-35. doi:10.1057/s41267-018-0201-5
- Akaka, M.A., Corsaro, D., Kelleher, C., Maglio, P.P., Seo, Y., Lusch, R.F. ve Vargo, S.L. (2014). The role of symbols in value cocreation. *Marketing Theory*, 14(3), 311-326. doi:10.1177/14705931145343
- Alford, R.R. ve Friedland, R. (1985). *Powers of Theory: Capitalism, The State, and Democracy*. Cambridge University Press. doi:10.1017/CBO9780511598302

- Alvehus, J. ve Hallonsten, O. (2022). Institutional logics and functionalist differentiation theory: Challenges and pathways forward. *Organization Theory*, 3(3). doi:10.1177/26317877221109276
- Arnold, S.J., Kozinets, R.V. ve Handelman, J.M. (2001). Hometown ideology and retailer legitimation: the institutional semiotics of Wal-Mart flyers. *Journal of Retailing*, 77(2), 243-271. doi:10.1016/S0022-4359(01)00046-X
- Barthes, R. (2009). *The grain of the voice: Interviews 1962-1980*. Northwestern University Press.
- Beckert, J. (2010). Institutional isomorphism revisited: convergence and divergence in institutional change. *Sociological Theory*, 28(2), 150-166. doi: 10.1111/j.1467-9558.2010.01369.x
- Berger, P. ve Luckmann, T. (1967). *The social construction of reality: a treatise in the sociology of knowledge*. Garden City, NY: Doubleday.
- Bircan, U. (2015). Roland Barthes ve göstergebilim. *Sosyal Bilimler Araştırma Dergisi*, 13(26), 17-41. Erişim Adresi: https://www.academia.edu/24832024/ROLAND_BARTHES_VE_G%C3%96STERGEB%C4%B0L%C4%B0M
- Boone, C. ve Özcan, S. (2020). Oppositional logics and the antecedents of hybridization: A country-level study of the diffusion of Islamic banking windows, 1975–2017. *Organization Science*, 31(4), 990-1011. doi:10.1287/orsc.2019.1338
- Boxenbaum, E. ve Jonsson, S. (2017). Isomorphism, Diffusion And Decoupling: Concept Evolution and Theoretical Challenges. R. Greenwood, C. Oliver, T. Lawrence ve R. E. Meyer (Eds.). *The Sage Handbook Of Organizational Institutionalism*, (77-101) Sage Publication.
- Conrath-Hargreaves, A. ve Wüstemann, S. (2019). Multiple institutional logics and their impact on accounting in higher education: the case of a German foundation university. *Accounting, Auditing & Accountability Journal*, 32(3), 782-810. doi:10.1108/AAAJ-08-2017-3095
- DiMaggio, P.J. ve Powell, W.W. (1983). The iron cage revisited: Institutional isomorphism and collective rationality in organizational fields. *American Sociological Review*, 147-160. doi:10.2307/2095101
- Deephouse, D.L., Bundy, J., Tost, L.P. ve Suchman, M.C. (2017). Organizational legitimacy: Six key questions. R. Greenwood, C. Oliver, T. Lawrence ve R.E. Meyer (Eds.). *The Sage Handbook Of Organizational Institutionalism*, (77-101) Sage Publication.

- Friedland, R.A. ve Alford, R. RR (1991) Bringing society back in: symbols, practices, and institutional contradictions. *The New Institutionalism in Organizational Analysis*, 232-263. Erişim Adresi: https://www.researchgate.net/publication/238198697_Bringing_Society_Back_In_Symbols_Practices_and_Institutional_Contradictions
- Friedland, R. ve Arjaliès, D.L. (2021). Putting things in place: Institutional objects and institutional logics. Lounsbury, M., Anderson, D.A. and Spee, P. (Ed.) *On Practice and Institution: New Empirical Directions* (Research in the Sociology of Organizations, Vol. 71), Emerald Publishing Limited, Bingley, pp. 45-86. doi:10.1108/S0733-558X20200000071003
- Glynn, M.A. (2000). When cymbals become symbols: conflict over organizational identity within a symphony orchestra. *Organization Science*, 11(3), 285-298. doi:10.1287/orsc.11.3.285.12496
- Glynn, M.A. (2008). *Beyond constraint: How institutions enable identities*. The Sage Handbook of Organizational Institutionalism, 41, 3-430. doi:10.4135/9781849200387
- Glynn, M.A. ve Lounsbury, M. (2005). From the critics' corner: Logic blending, discursive change and authenticity in a cultural production system. *Journal of Management Studies*, 42(5), 1031-1055. doi:10.1111/j.1467-6486.2005.00531.x
- Gorton, W.A. (2012). *Karl Popper and the social sciences*. State University of New York Press.
- Greenwood, R., Raynard, M., Kodeih, F., Micelotta, E.R. ve Lounsbury, M. (2011). Institutional complexity and organizational responses. *Academy of Management Annals*, 5(1), 317-371. doi:10.5465/19416520.2011.590299
- Hartman, A.E. ve Coslor, E. (2019). Earning while giving: rhetorical strategies for navigating multiple institutional logics in reproductive commodification. *Journal of Business Research*, 105, 405-419. doi:10.5465/19416520.2011.590299
- Haveman, H.A. ve Rao, H. (1997). Structuring a theory of moral sentiments: Institutional and organizational coevolution in the early thrift industry. *American Journal of Sociology*, 102(6), 1606-1651. doi:10.1086/231128
- Haveman, H.A. ve Gualtieri, G. (2017). Institutional logics. In *Oxford Research Encyclopedia of Business and Management*. doi:10.1093/acrefore/9780190224851.013.137

- Jackall, R. (1988). Moral mazes: The world of corporate managers. *International Journal of Politics, Culture, and Society*, 1(4), 598-614. doi:10.1007/BF01390690
- Jewitt, C. ve Oyama, R. (2001). Visual meaning: a social semiotic approach. *Handbook of visual analysis*, 134-156. Erişim Adresi: <https://www.torrossa.com/en/resources/an/5017603#page=998>
- Jones, C., Boxenbaum, E. ve Anthony, C. (2013), "The Immateriality of Material Practices in Institutional Logics", Lounsbury, M. ve Boxenbaum, E. (Ed.) *Institutional Logics in Action*, Part A (Research in the Sociology of Organizations, Vol. 39 Part A), Emerald Group Publishing Limited, Bingley, pp. 51-75. doi:10.1108/S0733-558X(2013)0039AB006
- Jones, C., Meyer, R., Jancsary, D. ve Höllerer, M. (2017). The material and visual basis of institutions. In R. Greenwood, C. Oliver, T. B. Lawrence, ve R. E. Meyer (Eds.), *The SAGE Handbook of Organizational Institutionalism* (2 ed., pp. 621-646). SAGE. doi:10.4135/9781446280669.n24
- Kıran, A. (2009). Çağdaş bir düşünme biçimi olarak göstergebilim. *Dilbilim*, (22), 1-16. Erişim Adresi: <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/11253>
- Lagopoulos, A.P. ve Boklund-Lagopoulou, K. (2020). *Theory and methodology of semiotics: The tradition of Ferdinand de Saussure* (Vol. 28). Walter de Gruyter GmbH & Co KG. doi: 10.1515/9783110618808
- Thomas B. Lawrence ve Roy Suddaby (2006) Institutions and Institutional work. In Stewart R. Clegg, Cynthia Hardy, Thomas B. Lawrence ve Walter R. Nord (Eds.) *Sage Handbook of Organization Studies*, 2nd Edition: 215-254. London: Sage.
- Lounsbury, M. (2007). A tale of two cities: competing logics and practice variation in the professionalizing of mutual funds. *Academy of Management Journal*, 50(2), 289-307. doi:10.5465/amj.2007.24634436
- Lounsbury, M., Steele, C.W., Wang, M.S. ve Toubiana, M. (2021). New directions in the study of institutional logics: From tools to phenomena. *Annual Review of Sociology*, 47, 261-280. doi: 10.1146/annurev-soc-090320-111734

- Meyer, J. W. ve Rowan, B. (1977). Institutionalized organizations: formal structure as myth and ceremony. *American Journal of Sociology*, 83(2), 340-363. doi: 10.1086/226550
- Middleton, K. ve Turnbull, S. (2021). How advertising got ‘woke’: the institutional role of advertising in the emergence of gender progressive market logics and practices. *Marketing Theory*, 21(4), 561-578. doi:10.1177/147059312111035
- Ocasio, W., Thornton, P.H. ve Lounsbury, M. (2017). Advances to the Institutional Logics Perspective. In R. Greenwood, C. Oliver, T.B. Lawrence, ve R.E. Meyer (Eds.), *The SAGE Handbook of Organizational Institutionalism* (2 ed., pp. 509-531). SAGE Publishing. doi: 10.4135/9781446280669.n20
- Parsons, T. (1956). Suggestions for a sociological approach to the theory of organizations-1. *Administrative Science Quarterly*, 1(1), 63-85. doi: 10.2307/2390840
- Phillips, N. ve Malhotra, N. (2017). Language, cognition and institutions: Studying institutionalization using linguistic methods. In R. Greenwood, C. Oliver, T.B. Lawrence, ve R.E. Meyer (Eds.), *The SAGE Handbook of Organizational Institutionalism* (2 ed., pp. 392-417). SAGE Publishing. doi: 10.4135/9781446280669.n20
- Ponte, D. ve Pesci, C. (2022). Institutional logics and organizational change: the role of place and time. *Journal of Management and Governance*, 26(3), 891-924. doi: 10.1007/s10997-021-09578-6
- Pujiningsih, S., Prastiti, S.D. ve Larasati, I.P. (2020). How to research into accounting using semiotic approaches by de Saussure, Barthes, and Baudrillard?. *2nd International Research Conference on Economics and Business*. Erişim Adresi: <https://www.scitepress.org/PublishedPapers/2018/87866/87866.pdf>
- Rao, H., Monin, P. ve Durand, R. (2003). Institutional change in Toque Ville: nouvelle cuisine as an identity movement in French gastronomy. *American Journal of Sociology*, 108(4), 795-843. doi: 10.1086/367917
- Reay, T. ve Hinings, C.R. (2009). Managing the rivalry of competing institutional logics. *Organization Studies*, 30(6), 629-652. doi:10.1177/0170840609104803
- Rıfat, M. (2013). *Açıklamalı göstergebilim sözlüğü: kavramlar, yöntemler, kuramcılar, okullar*. Ankara: İş Bankası Kültür Yayınları - İnceleme - Araştırma Dizisi.

- Ringel, L., Brankovic, J. ve Werron, T. (2020). The organizational engine of rankings: Connecting “new” and “old” institutionalism. *Politics and Governance*, 8(2), 36-47. doi: 10.1177/0170840609104803
- Sargut, S. ve Özen, Ş. (2007). *Örgüt kuramları*. İstanbul: İmge Kitabevi.
- Scaraboto, D. ve Fischer, E. (2012). Frustrated fatshionistas: An institutional theory perspective on consumer quests for greater choice in mainstream markets. *Journal of Consumer Research*, 39(6), 1234-1257. doi:10.1086/668298
- Scott, R.W. (2014). *Institutions and Organizations. Ideas, Interests, and Identities* (Vol.4). New York: Sage.
- Scott, P. (1995). *The Meanings of mass higher education*. McGraw-Hill Education (UK).
- Selznick, P. (1948). Foundations of the theory of organization. *American Sociological Review*, 13(1), 25-35. doi:10.2307/2086752
- Selznick, P. (1949). *TVA and the Grass Roots: a study in the sociology of formal organization* (Vol. 3). Univ of California Press.
- Seo, M.G. ve Creed, W.D. (2002). Institutional contradictions, praxis, and institutional change: A dialectical perspective. *Academy Of Management Review*, 27(2), 222-247. doi:10.5465/amr.2002.6588004
- Skelcher, C. ve Smith, S.R. (2015). Theorizing hybridity: Institutional logics, complex organizations, and actor identities: the case of nonprofits. *Public Administration*, 93(2), 433-448. doi: 10.1111/padm.12105
- Stoltz, D.S. (2021). Becoming a dominant misinterpreted source: the case of Ferdinand de Saussure in cultural sociology. *Journal of Classical Sociology*, 21(1), 92-113. doi:10.1177/1468795X19896056
- Suchman, M.C. (1995). Managing legitimacy: Strategic and institutional approaches. *Academy of Management Review*, 20(3), 571-610. doi:10.5465/amr.1995.9508080331
- Thornton, P.H. ve Ocasio, W. (1999). Institutional logics and the historical contingency of power in organizations: Executive succession in the higher education publishing industry, 1958–1990. *American Journal of Sociology*, 105(3), 801-843. doi: 10.1086/210361
- Thornton P.H. ve Ocasio W. (2008). Institutional logics. In Greenwood R., Oliver C., Sahlin-Anderson K. ve Suddaby R. (Eds.), *The SAGE Handbook of Organizational Institutionalism*, 99-129. London: Sage. doi:10.4135/9781849200387

- Thornton, P.H., Ocasio, W. ve Lounsbury, M. (2012). *The institutional logics perspective: a new approach to culture, structure, and process*. Oxford University Press on Demand. doi:10.1093/acprof:oso/9780199601936.001.0001
- Zilber, T.B. (2017). A call for “strong” multimodal research in institutional theory. Höllerer, M.A., Daudigeos, T. ve Jancsary, D. (Ed.) *Multimodality, Meaning, and Institutions* (Research in the Sociology of Organizations, Vol. 54A), Emerald Publishing Limited, Bingley, pp. 63-84. doi: 10.1108/S0733-558X2017000054A003
- Zucker, L.G. (1977). The role of institutionalization in cultural persistence. *American Sociological Review*, 726-743. doi: 10.2307/2094862
- Yakin, H.S.M. ve Totu, A. (2014). The semiotic perspectives of Peirce and Saussure: a brief comparative study. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 155, 4-8. doi: 10.1016/j.sbspro.2014.10.247

İLGİLİ MAKAMA

Gazi Kitabevi Ticaret Limited Şirketi, 1984 yılında Ankara'da yayın hayatına başlamıştır. Günümüze kadar 2000'in üzerinde eser yayımlamıştır. Yayımladığı eserler; Üniversiteler Arası Kurul Başkanlığı'nın (ÜAK) 17 Ocak 2020 tarihli ve 31011 sayılı Resmi Gazete' de yayınlanan " Akademik Teşvik Ödeneği Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik' te" belirtmiş olduğu kriterlere göre, A2 alanlarında (Filoloji, Hukuk, İlahiyat, Sosyal, Beşeri ve İdari Bilimler, Spor Bilimleri) "Uluslararası Yayınevi" olma özelliğine sahiptir. Yönetmelikte belirtilen kriterlere göre uluslararası yayınevi olma ölçütü;

- En az beş yıldır uluslararası düzeyde düzenli faaliyetyürüten,
- Türkçe dışındaki dillerde aynı alanda farklı yazarlara ait en az yirmi kitap yayımlanmış ve yükseköğretim kurumu senatosunun kararıyla alanında etkinliği ve saygınlığı kabul edilen yayınevidir.

Yayınevimizin "Türkçe Dışındaki Dillerde" alanında 20'den fazla yayını bulunmaktadır. Türkçe dışındaki dillerde olan yayınlarımızın bir kısmı ekte yer almaktadır.

Gazi Kitabevi Ticaret Limited Şirketi, 36 yıldır düzenli faaliyet gösterdiği yayıncılık sektörünün önde gelen markalarından biri olan, akademik camiada etkinliği ve saygınlığı bulunan ayrıca ÜAK' ın belirttiği kriterleri taşıyan "ULUSLARARASI AKADEMİK BİR YAYINEVİDİR."

Saygılarımızla...

Genel Müdür
Suavi SARI

GAZİ KİTABEVİ
Merkez 53. Sokak No:19 Bahçelievler
0312 223 77 73 / ANKARA
Milletler Çarşısı Dairesi : 389 003 7031

SIRANO	KİTAP İSMİ	YAZAR	ISBN
1	Political Economy Theory and Practice for Turkey	Mücahit ÇAYIN	978-605-344-870-9
2	Paradigms of Political Economy For Turkey	Gökhan KARHAN	978-605-344-865-5
3	The Conscientious Intelligence	Dursun BOZ - Ümit AKDI	978-605-344-768-9
4	Econometrics: Methods & Applications	M.Kenan Terziođlu Editor: Süreyya DAL	978-605-344-671-2
5	Financial Accounting	Veysel KULA- Halim SÖZBİLİR	978-605-344-390-2
6	Principles Of Financial Accounting	Can Şimga MUĞAN - Nazlı Hoşal AKMAN	978-975-8895-54-0
7	Coaches Of Smes 5 Points Tramings	Ganite KURT	978-605-344-347-6
8	Parametric Optimization For The Evolutionary Neural Network Classifier	Asil ALKAYA	978-605-344-380-3
9	Semantics Of Interlanguage A Case For Turkish Efl Learners In Turkey	Cemal ÇAKIR	978-605-344-452-7
10	The Language Of Colours In A.S. Byatt	Nazlı GÜNDÜZ	978-605-344-462-6
11	9Th International Metu Postgraduate Conference On Linguistics And Language Teaching	Fatma GÜMÜŞOK- Banu ÇİÇEK BAŞARAN	978-605-344-388-9
12	Exploring The Significance Of Emotional Intelligence In Organizations	Melis ATTAR	978-605-344-055-0
13	Introduction To Busines	Umut Burak GEYİKÇİ	978-605-344-871-6
14	Building Contemporary footbal management	Serdar SAMUR	978-605-344-517-3
15	Financial Accounting	Mehmet SAYARI	978-975-7313-27-4
16	THE DIRECT AND INDIRECT EFFECTS OF PERFECTIONISM AND BODY RELATED PERCEPTIONS ON DISPOSITIONAL FLOW IN EXERCISE SETTING	Gaye Erkmen HADİ	978-975-8396-55-9
17	The eu in conflict prevention and crisis management: CSDP (Common security and defence policy)	Aytekin CANTEKİN	978-605-7805-70-6

18	E-COMMERCE WITH ALL DIMENSIONS	Gülçin YILDIRIM	978-605-7805-73-7
19	Current issues and research in organizational behavior	Emrah ÖZSOY	978-605-7805-41-6
20	THE CONCEPT OF DEVELOPMENT: AN INTERDISCIPLINARY APPROACH	Ceray ALDEMİR	978-605-7805-40-9
21	Urban climate change governance	Korkmaz Yıldırım	978-605-7805-13-3
22	FINANCIAL ENGINEERING AND RISK MANAGEMENT	Serdar Kuzu	978-605-344-934-8
23	Innovation: Principles and Practices	Editör : Osman Yılmaz - PINAR ÇÖMEZ	978-625-7911-12-2
24	Migration in Turkey Policies, Reactions, Discussions	Didem Doğanyılmaz DUMAN	978-625-7911-82-5
25	Advances in productivity researches	Editör : Erdinç KOÇ	978-625-7216-46-3
26	Schools out for summer teacher's book	Amelia C. İŞİTAN	978-625-7216-99-9
27	Current researches in money and capital markets	Murat BERBEROĞLU	978-625-7216-55-5
28	Small entrepreneurs in urban bus public transportation in ankara: government failure or market failure?	Eray AKTEPE	978-625-7216-39-5
29	Shadows of authors: biographies reflected in literary texts	Senem Üstün KAYA	978-625-7855-40-2
30	Nationalisms and the international conjuncture: the case of cyprus 1945-1964	Cemal YORGANCIOĞLU	978-625-7315-31-9
31	Inferences from the covid-19 pandemic a multidisciplinary research	Muhammed Ali YETGİN	978-625-7315-11-1
32	Essays in macro-finance	Ahmet USTA	978-625-7315-08-1
33	Managing global trade in industry 4.0: new issues and trends	İsmail METİN	978-625-7315-07-4
34	Covid-19 and new business ecosystem	Osman YILMAZ	978-625-7727-33-4
35	Crypto assets conceptual framework and empirical evidences	Süleyman Serdar KARACA, İlkut Elif KANDİL GÖKER	978-625-8443-30-1
36	Turkish economy: contemporary challenges and opportunities-ii a collection of recent works on selected issues	UFUK Demiroğlu	978-625-8494-99-0

37	Rohingya refugee crisis history of persecution and global migration governance	Mostafa Faisal	978-625-8494-66-2
38	Contemporary issues in economics, public and business research	Fatih Hakan DİKMEN, Ahmet Arif Eren	978-625-8494-37-2
39	Humanitarian diplomacy a Comparative Analysis of Turkey's Approach with the USA and Germany through AFAD Case	Zuhal Karakoç Dora	978-625-7530-95-8
40	Scientific brain drain & return: what do turkish scientists look for?	Gökhan Aykaç	978-625-7530-74-3
41	Contemporary issues in strategic human resource management	Ertuğrul KAROĞLU	978-625-7530-88-0
42	Scientific evaluation of economic and financial issues: theory and practice	Şahin Karabulut	978-625-8443-35-6
43	Theoretical and empirical perspectives on economic and financial issues	Şahin Karabulut	978-625-7530-05-7
44	To securitize or not to securitize: the use of security language by transnational advocacy networks	Şirin Duygulu Elcim	978-625-7588-77-5
45	Mindfulness: an emerging trend towards efficient clinical social work interventions	Navıdreza Hosseinzadeh Asl	978-625-7588-63-8
46	Agriculture and women's employment in turkey	Zeynep Çolak	978-625-7588-19-5
47	Current studies on employment and unemployment	Süleyman UĞURLU	978-625-7588-01-0
48	Natural gas economics in the scope of long-term contracts of turkey	Göktaş Şahin	978-625-7358-95-8
49	Hearing the phenomenon of divorce in turkey from divorce lawyers: social change, gender and patriarchy	Hande Şahin	978-625-7358-36-1
50	The roadmap of sustainable growth	Mehmet Çanakcı	978-625-7358-27-9
51	The role of creativity and entrepreneurship in business growth and sustainability	Edip Sabahattin Mete	978-625-7358-18-7
52	Taekwondo analiza zastupljenosti tehnickih taekwondo elemenata na svjetskom taekwondo prvenstvu odrzanom 2007. godine u pekingu	Ahmet Naci Dilek	978-625-8443-26-4

53	Effects of the covid-19 pandemic restrictions on jumping events' athletes in track and field	Iřık Bayraktar, Tuncay Örs, Halil Orbay Çobanođlu	978-625-7358-93-4
54	Family businesses: business models and strategies	Osman Yılmaz, Süreyya KARSU	978-625-7315-66-1

Döğol Caddesi No: 49/8 Beşevler/ANKARA • Tel : (0. 312) 223 77 73 - 213 32 82 Faks: (0. 312) 215 14 50
Bahçeli evler Mah. 53. Sok . No:29 Çankaya/ANKARA • Tel : (0312) 223 77 73 - 223 77 17